

Moduuli A: Globalisaatio ja ympäristöllinen oikeudenmukaisuus

Globalisaatio ja ympäristöllinen oikeudenmukaisuus ovat vahvasti esillä kansainvälistyvässä ympäristöpolitiikassa. Kestävä kehitys on yritys vastata globaaleihin ympäristöongelmiin, ja se rakentuu pitkälti ylikansallisten organisaatioiden varaan, vaikka poliittinen toimeenpano perustuu alueellisten ja paikallisten toimijoiden vahvaan asemaan. Globaali ympäristöpolitiikka on politisoitunut myös ympäristöllisen oikeudenmukaisuuden kysymyksenä. Onko eri maiden kansalaisilla yhdenvertainen oikeus elinkelpoiseen ympäristöön? Voidaanko samoja ympäristönormeja soveltaa Etelässä ja Pohjoisessa? Miten kansainväliset yritykset ottavat huomioon ympäristöllisen oikeudenmukaisuuden toimiessaan kehitysmaissa? Miten luonnonvarat riittävät ihmisten tarpeisiin? Globalisaation, ympäristönhallinnan ja ympäristöllisen oikeudenmukaisuuden monisärmäisten ongelmien ymmärtäminen edellyttää, että ympäristöalan tutkijakoulutuksessa annetaan tästä aihepiiristä vankat perustiedot ja että tähän aihepiiriin on myös mahdollista erikoistua.

Moduulin A temaattiset painopisteet

Moduuli kattaa koulutuksessaan ympäristöpolitiikan toimijuuden eri muotoja ja niiden merkitystä ympäristöllisen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi erityisesti paikallisella tasolla. Lisäksi tavoitteena on kohdentaa koulutusta kansainvälisen ympäristöyhteistyön tuloksena syntyvien normien muodostumiseen ja niitä seuraaviin yhteiskunnallisiin prosesseihin sekä eri toimijoiden kapasiteetteihin kansainvälisessä ympäristöyhteistyössä.

Tavoitteena on myös tarkastella kansainvälistä yhteistyötä, sen pohjalta syntyviä normeja ja tästä syntyviä erilaisia prosesseja, kuten normien toimeenpanoa ja vaikuttavuutta. Lisäksi huomiota kohdistetaan eri toimijoiden toimintakykyyn ja -mahdollisuuksiin kansainvälisessä ympäristöyhteistyössä.

1. Kansainvälisen ympäristöpolitiikan toimijuudet – erilaisten toimijuuksien rakentuminen (verkostot, kumppanuudet yms.) ja niiden merkitys ympäristöllisen oikeudenmukaisuuden edistäjinä.
2. Ympäristöyhteistyön tuloksena syntyvien kansainvälisten normien muodostuminen sekä niiden ympäristöllinen oikeudenmukaisuus.
3. Kansainvälisten normien toteuttaminen kansallisesti – kansallisen toteutuksen ja prosessien erot sekä niiden ympäristöllinen oikeudenmukaisuus
4. Ympäristöpolitiikan ja kestävä kehityksen edellyttämä kansainvälisten sitoumusten toteutus sekä kansalliset ja paikalliset mahdollisuudet niiden toteuttamiseen.
5. Kansainvälisen ympäristökysymysten hallinnan tarkoitetut ja tarkoittamattomat seuraukset sekä ympäristöllinen oikeudenmukaisuus.

Moduulin vastuuyksiköt ja yhteyshenkilöt: Jyväskylän yliopisto/yhteiskuntapolitiikka, prof. Marja Järvelä (kokoonkutsuja); Lapin Yliopisto, Arktinen keskus, prof. Monica Tennberg, Turun kauppakorkeakoulu, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, prof. Markku Wilenius; Turun yliopisto, dos. Markku Oksanen/dos. Juha Räikkä.